

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Росица Димитрова Давидова

Шуменски университет „Еп. К. Преславски”, Факултет по природни науки, член на научно жури, назначено със Заповед № 102/06.07.2016 г. на Директора на ИБЕИ, БАН
относно дисертационния труд на докторант на самостоятелна подготовка **Виктор Методиев Василев** на тема: „Разпространение и гнездова биология на врановите птици (Corvidae) в Североизточна България” за придобиване на образователната и научна степен “доктор” по професионално направление 4.3. Биологични науки (научна специалност „Зоология” (шифър 01.06.02)

Дисертационният труд представлява задълбочено проучване на разпространението и гнездовата биология на семейство Corvidae в Североизточна България. Темата е актуална и значима имайки предвид от една страна ролята на врановите птици в природните и антропогенни екосистеми и промените, свързани с разпространението, числеността и поведението на голяма част от видовете, а от друга – степента на проученост на тези птици в България. Все още редица страни от биологията на представителите на семейство Corvidae в нашата страна остават недостатъчно изяснени. Информация относно разпространението на видовете през различните сезони, числеността, храненето, нарастването на малките, миграцията и др. липсва или се нуждае от осъвременяване и допълване.

Представеният дисертационен труд показва, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания по разработваната тема, качества и умения за самостоятелно провеждане на научно проучване.

Литературният обзор е направен целенасочено и компетентно. Умело и изчерпателно е разкрито съвременното състояние на изследванията върху общото разпространение, сиантропизацията и урбанизацията, зимуването, миграциите и размножаването на видовете от семейство Corvidae, заемането на гнездата на врановите птици от грабливи птици. Анализирани са степента на проученост на видовете от семейството, които са обект на изследване в настоящата работа.

За реализиране на целите на изследването докторантът е използвал стандартни и утвърдени методи, които са изчерпателно описани. Настоящото проучване обхваща значителен период от време /10 години/ и близо 1/5 от територията на България в границите на 7 административни области в Североизточна България, което обуславя във висока степен достоверността на направените изводи.

Получените резултати са ясно и коректно описани, анализирани и интерпретирани, точно и убедително илюстрирани с 14 таблици и 75 фигури. Научните приноси на дисертационния труд могат да бъдат обобщени по следния начин:

✓ Направен е подробен анализ на разпространението на видовете вранови птици, срещащи се в Североизточна България. За първи път са представени модели на разпространение на основни видове – посевна врана, гарван и чавка. Установена е промяна в разпространението на гарвана и посевната врана, като са описани над 100 нови места (колонии и гнезда) на гнездене на тези два вида.

✓ Проследена е динамиката на числеността на гарван, сива врана и посевна врана в Североизточна България. Отчетена е динамиката на числеността на сврака и посевна врана през зимните месеци. Направен е анализ на плътността на повечето широко разпространени видове – посевна врана, сврака, гарван и сива врана в района във връзка с основните местообитания.

✓ За първи път се съобщават данни за нарастването на малките в гнезда на гарван и посевна врана от България.

По темата на дисертацията докторантът е представил 10 научни публикации, от които 5 са в природозащитната поредица: „Атлас на гнездящите птици в България”, 4 са в сборници и годишници и една е в списание с Импакт фактор. В 8 от публикациите докторантът е първи автор, което говори за неговото активно участие и значителен принос. Забелязаните цитати, съгласно представената справка са 7, от които 2 са в публикации в български списания и 5 – в монографии и книги в България.

Заклучение: Дисертационният труд на В. Василев съдържа значителни оригинални научни приноси в областта на биологията и екологията на врановите птици в Североизточна България. Извършеното изследване е целенасочено и актуално, основано на системни десетгодишни проучвания чрез използването на съвременни методи за събиране и анализ на данните. Чрез разработването на настоящия дисертационен труд докторантът се утвърждава като компетентен изследовател-зоолог. На основание на гореизложеното, давам **положителна оценка** на дисертационния труд и предлагам на Научния съвет на ИБЕИ при БАН да присъди на Виктор Методиев Василев образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 4.3. Биологични науки (научна специалност „Зоология” (шифър 01.06.02)).

30.09.2016 г.
гр. Шумен

Член на Научното жури:

(доц. д-р Росица Давидова)